

ONTWERP-BESCHIKKING

Gemeente De Wolden

Datum: 23 juli 2009

Nr. 2008-131

Burgemeester en wethouders van De Wolden;

1. Aanvraag

Op 19 november 2008 is een aanvraag om een vergunning ingevolge artikel 8.4 van de Wet milieubeheer binnengekomen van J. Laarman, Munnekenweg 11 te Ruinen.

De aanvraag betreft een nieuwe, de gehele inrichting omvattende (revisie)vergunning voor een pluimveehouderij. De voornaamste veranderingen betreffen:

- het omschakelen van kalkoenen naar vleeskuikens;
- het veranderen van het huisvestingssysteem en het ventilatiesysteem van de stallen;
- het bouwen van een stal voor 30.000 kuikens;
- kleinschalige winkel c.q poeliersbedrijf aan huis waar pluimveeproducten worden verwerkt en verkocht;
- verplaatsen van de werktuigenberging.

De aanvraag bestaat uit:

- een aanvraagformulier;
- een bouwkundige plattegrondtekening;
- een situatietekening;
- een Milieu Effect Rapport (MER);
- een akoestisch onderzoek;
- een aanvulling op het MER.

De inrichting is gelegen aan de Munnekenweg 11 te Ruinen, kadastraal bekend als gemeente Ruinen, sectie L, nummers 225 en 244.

2. Wettelijk kader

Het bedrijf heeft een verplichting in het kader van de Wet milieubeheer op grond van onder andere de volgende categorieën van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer:

- 1.1 onder a, inrichtingen waar een of meer elektromotoren aanwezig zijn met een vermogen of een gezamenlijk vermogen groter dan 1,5 kW, met dien verstande, dat bij de berekening van het gezamenlijk vermogen een elektromotor met een vermogen van 0,25 kW of minder buiten beschouwing blijft;
- 5.1, inrichtingen voor het vervaardigen, bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare of brandbare vloeistoffen.
- 7.1.a, inrichtingen voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen.
- 8.1.a, inrichtingen voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren.

3. Algemene maatregel van bestuur**3.1 Besluit landbouw milieubeheer**

Onderhavige inrichting valt niet onder het Besluit landbouw milieubeheer omdat er dieren gehouden worden waarvoor meer dan 50 mestvarkeneenheden berekend worden. Daarmee wordt niet voldaan aan het gestelde in artikel 3 van het Besluit.

3.2 Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer in werking getreden. Dit besluit is bekend als "het Activiteitenbesluit". In het Activiteitenbesluit zijn voor verschillende activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, algemene voorschriften opgenomen. In het activiteitenbesluit is onderscheid gemaakt tussen type A, B en C bedrijven en gpbv-inrichtingen.

Op type A en B bedrijven is het hele activiteitenbesluit van toepassing.

Type C bedrijven zijn inrichtingen die op grond van bijlage 1 van het activiteitenbesluit vergunningplichtig zijn. Slechts een deel van het Activiteitenbesluit (hoofdstuk 3) kan van toepassing zijn op type C bedrijven.

Alleen zogenaamde gpbv-inrichtingen (beter bekend als IPPC-bedrijven) zijn volledig uitgesloten van het Activiteitenbesluit. Zij zijn vergunningplichtig op grond van de Wet milieubeheer.

Onderhavige inrichting valt vanwege het aantal stuks pluimvee onder de IPPC-richtlijn en is dus een zogenaamd gpbv-inrichting. Het activiteitenbesluit is in zijn geheel niet van toepassing op deze inrichting. In paragraaf 9.5 wordt verder ingegaan op de IPPC-richtlijn.

4. Vigerende vergunningen en/of meldingen

Voor het bedrijf is op 12 juni 2003 een revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer verleend voor het houden van vleeskalkoenen. Deze vergunning is onder andere verleend voor een uitbreiding met een vijfde stal voor vleeskalkoenen. De vijfde stal is niet opgericht. Er is voor deze stal wel een bouwvergunning verleend. De milieuvergunning van 12 juni 2003 is daardoor in werking is getreden. Aangezien de vijfde stal niet binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning is opgericht, is de vergunning voor dat deel, op grond van artikel 8.18 Wet milieubeheer vervallen.

5. Ontvankelijkheid

Vanwege de omvang van de veranderingen binnen de inrichting is het Besluit milieueffect rapportage (Besluit m.e.r.) van toepassing. Een Milieu Effect Rapport (MER) is gelijktijdig met de milieuaanvraag ingediend. De milieuaanvraag is aangehouden gedurende de procedure voor de milieueffectrapportage. De milieueffectrapportage is doorlopen en de commissie voor de milieueffectrapportage heeft een toetsingsadvies uitgebracht.

De aanvraag om milieuvergunning kan in behandeling worden genomen. Verdere overwegingen met betrekking tot het Besluit m.e.r., het MER en het toetsingsadvies is te vinden in hoofdstuk 8 van deze beschikking.

Gezien het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. en de veranderingen in de MER ten opzichte van de eerder ingediende milieuaanvraag is de heer Laarman op 9 juni 2009 schriftelijk verzocht om aanvullende informatie. De aanvulling van de MER heeft betrekking op de cumulatieve geurhinder en de berekening hiervan. De plattegrondtekening behorende bij de milieuvergunning is aangepast aan de gewijzigde MER. De aanvullende gegevens zijn op 22 juni 2009 ontvangen.

Ten slotte is vanwege wijzigingen in de geurregeling 21 juli 2009 de aanvraag gewijzigd. In paragraaf 8.3 gaan wij hier verder op in.

De aanvraag bevat voldoende gegevens voor een goede beoordeling en voldoet aan de eisen die zijn gesteld in hoofdstuk 5 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. De aanvraag is derhalve ontvankelijk.

6. Procedure

Met betrekking tot deze aanvraag wordt de procedure op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

7. Situering van de inrichting

De inrichting is gelegen in het agrarisch buitengebied van de gemeente De Wolden. In de directe omgeving van de inrichting liggen agrarische bedrijven en burgerwoningen.

Op grond van de Provinciale Omgevingsverordening (Pov) is heeft het gebied waar de inrichting in is gelegen beperkte gebruiksmogelijkheden in verband met natuurwaarden. In deze gebieden gelden beperkingen voor het onttrekken van grondwater in verband met de mogelijk negatieve gevolgen voor de natuurwaarden in het gebied. In onderhavige inrichting wordt wel grondwater onttrokken, maar met een pompcapaciteit van maximaal 8 m³ per uur en een geschat gebruik van 6.350 m³ per jaar. Dit blijft binnen de grenzen die de Pov stelt.

8. Milieueffectrapportage

De basis van de milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) wordt gevormd door de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschap van 27 juni 1985 (85/337/EEG) en haar wijzigingen.

In de m.e.r. worden alle milieugevolgen van activiteiten in een keer inzichtelijk gemaakt. De centrale doelstelling van het instrument m.e.r. is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daarnaast heeft het instrument een tweetal nevendoelstellingen. Te weten: het stroomlijnen van de besluitvorming en het verbeteren van de houding ten aanzien van het milieu.

Deze regelgeving is in de Nederlandse wetgeving onder andere geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. In Hoofdstuk 7 van de Wm wordt verwezen naar het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (Hierna: Besluit m.e.r.). Het eerste Besluit m.e.r. dateert van 1987 en is daarna diverse keren gewijzigd.

Sinds de wijziging in 1999 van het Besluit m.e.r. is in bepaalde gevallen bij oprichting of uitbreiding van intensieve veehouderijen een m.e.r. beoordeling verplicht. Deze m.e.r. beoordelingsplicht geldt bij een inrichting die opricht of uitbreid met meer dan:

- 2.200 plaatsen voor mestvarkens en/of;
- 350 plaatsen voor zeugen en/of;
- 45.000 plaatsen voor hennen en/of;
- 60.000 plaatsen voor mesthoenders.

In geval van oprichting geldt de m.e.r. plicht bij het volgende aantal plaatsen:

- 3000 plaatsen voor mestvarkens en/of;
- 900 plaatsen voor zeugen en/of;
- 60.000 plaatsen voor hennen en/of;
- 85.000 plaatsen voor mesthoenders.

In onderhavige inrichting worden de vleeskalkoenen vervangen voor vleeskuikens.

Vleeskuikens zijn een andere diercategorie, het stalsysteem van de vier bestaande stallen is veranderd en er wordt een vijfde stal aangevraagd. De 22.000 vleeskalkoenen worden vervangen door 132.000 vleeskuikens. In het kader van het Besluit m.e.r. is sprake van oprichting van een vleeskuikenhouderij boven de drempelwaarde van 85.000 plaatsen voor mesthoenders. Derhalve geldt voor deze inrichting een m.e.r. plicht waarvoor een Milieu Effect Rapport (MER) moet worden opgesteld.

Op 30 november 2007 is een startnotitie voor het MER ontvangen. De startnotitie heeft van 31 december 2007 tot 11 februari 2008 ter inzage gelegen en er is advies gevraagd aan de commissie voor de m.e.r., de Vrom-inspectie en de provincie Drenthe. Op 24 januari 2008 heeft de werkgroep van de commissie voor de m.e.r. een locatiebezoek afgelegd en op 4 maart 2008 hebben zij een richtlijnenadvies uitgebracht. Deze richtlijnen zijn door ons college op 18 maart 2008 vastgesteld. Aan de hand van de richtlijnen is het MER opgesteld.

Op 13 oktober 2008 is het MER ontvangen. Op 4 november 2008 is het MER, na aanpassing door de initiatiefnemer, aanvaard, met planologisch voorbehoud voor de verwerkingsruimte en winkel. Het MER is gelijk met de aanvraag om milieuvergunning op 27 november 2008 gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Voorts is opnieuw advies gevraagd aan de commissie voor de m.e.r., de Vrom-inspectie en de provincie Drenthe.

De provincie Drenthe heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben. De Commissie voor de m.e.r. heeft een aantal punten aangegeven waarbij essentiële informatie ontbrak en heeft op 22 januari 2009 via een memo verzocht om aanvulling van het MER. De aanvulling is op 26 februari 2009 aangeleverd.

De Commissie is echter van oordeel dat na aanvulling nog steeds niet alle essentiële informatie voorhanden is. Dit heeft zij toegelicht in het toetsingsadvies dat is uitgebracht op 7 april 2009 / rapportnummer 2035-65. De opmerkingen van de Commissie hebben wij in onze overwegingen in hoofdstuk 9 meegenomen.

9. Beoordeling gevolgen voor het milieu

Een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer kan slechts worden verleend als de verlening niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu. Bij de vergunningverlening moeten alle aspecten inzake bescherming van het milieu in onderling verband worden afgewogen.

Hetgeen is bepaald bij of krachtens de artikelen 8.8, 8.9, 8.10 en 8.11 van de Wet milieubeheer vormt het toetsingskader voor de beoordeling van de aanvraag.

Voor wat betreft de onderhavige aanvraag gaat het daarbij met name om de navolgende aspecten.

9.1 Overzichten

De berekening van de ammoniak- en geuremissie van de gevraagde situatie is als volgt:

Tabel 9.1.1:

omschrijving diersoort	rav nummer	aantal	NH3 factor	geurfactor	totaal NH3	totaal geur
Vleeskuikens, stal met mixluchtventilatie (Imago- systeem)	E.5.6	132.000	0,037	0,24	4.884	31.680
totaal					4.884	31.680

De berekening van de ammoniak- en stankemissie van de bestaande rechten is als volgt:

Tabel 9.1.2:

omschrijving diersoort	rav nummer	aantal	NH3 factor	geurfactor	totaal NH3	totaal geur
Vleeskalkoenen, traditioneel/overige huisvesting	F 4.100 (voorheen F 4.5)	20.900*	0,68	1,55	14.212	34.100
totaal					14.212	34.100

* De vergunning op 12 juni 2003 is verleend voor 28.000 vleeskalkoenen. Stal 5 is niet opgericht waardoor de rechten voor het houden van 6.000 vleeskalkoenen zijn vervallen.

In voetnoot 9 van Rav staat dat de ammoniakemissie vanaf de 10e week na opzet moet worden berekend. In de eerste 10 weken is het uitvalspercentage ca 5% waardoor de berekende ammoniakemissie wordt bepaald aan de hand van $(22.000 - 5\%) = 20.900$ vleeskalkoenen.

9.1.a Opmerking Commissie voor de m.e.r.

In het MER is aangegeven dat mogelijk een andere techniek dan het voorkeuralternatief wordt toegepast. De reden hiervoor is dat er een aantal proeftechnieken zijn die veelbelovend lijken. Tot op heden zijn deze proeftechnieken nog niet voldoende beproeft en nog niet opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij. De Commissie heeft aangegeven dat als een andere stalsysteem wordt toegepast, mogelijk een nieuwe of aanvulling op de MER moet komen. De aanvraag om milieuvergunning is conform het beschreven voorkeursalternatief zodat dit nu niet nodig blijkt.

9.2 Ammoniakemissie

9.2.a Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is op 8 mei 2002 in werking getreden. Sindsdien is de Wav diverse keren gewijzigd. De meest recent wijziging is van 1 juli 2008. De bijbehorende Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is eveneens op 8 mei 2002 in werking getreden en is sindsdien diverse keren gewijzigd. De meest recente wijziging is van 8 mei 2009.

De Wav maakt in artikel 4.1 voor wat betreft de gevolgen van de ammoniakemissie uit veehouderijen onderscheid tussen bedrijven binnen 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied en bedrijven daarbuiten. Binnen de zone van 250 meter rondom een zeer kwetsbaar gebied is het niet toegestaan een nieuwe veehouderij op te richten. Voor veel bestaande bedrijven geldt een uitbreidingsverbod en/of een emissieplafond. Buiten de zone van 250 meter rondom een zeer kwetsbaar gebied worden geen eisen aan het niveau van de ammoniakemissie en -depositie gesteld. Onder zeer kwetsbaar gebied verstaat de Wav: voor verzuring gevoelige gebieden, die liggen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en die door Gedeputeerde Staten op 14 december 2004 is vastgesteld.

Op grond van de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij op 1 mei 2007, worden alleen gebieden, met zeer kwetsbare natuur, die groter zijn dan 50 ha beschermd.

Gedeputeerde staten is bezig met het opstellen van een nieuwe kaart, die vervolgens door Provinciale Staten moet worden vastgesteld. Totdat deze nieuwe kaart is vastgesteld, moet gebruikgemaakt worden van de Wav kaart van 14 december 2004.

De dierverblijven van de inrichting liggen op circa 1340 meter van een zeer kwetsbaar gebied. De aanvraag is op dit punt in overeenstemming met de Wav en hoeft niet op grond van artikel 4.1 van de Wav geweigerd te worden.

Aan deze kaart kunnen geen rechten worden ontleend

Verder is voor bedrijven die vallen onder de IPPC-richtlijn, artikel 3.3 van de Wav van toepassing. Dit artikel wordt in paragraaf 9.5 van deze beschikking behandeld.

9.2.b Directe ammoniakschade

Onder deze schade wordt verstaan de directe opname van ammoniak afkomstig uit dierenverblijven door planten en bomen. Dergelijke schade wordt beoordeeld op basis van de Wet milieubeheer. Van directe schade is, volgens het IPO-rapport R-254, Stallucht en planten van 1981, vooral sprake bij bedrijfsmatige teelt van coniferen, buxus en fruitbomen dichtbij varkens- of kippenstallen. Dergelijke bedrijfsmatige teelt is bij de inrichting niet aanwezig. Daarom zal er van directe ammoniakschade vanuit de inrichting geen sprake zijn.

9.2.c Beste beschikbare technieken / Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij

Op grond van artikel 8.11 lid 3 van de Wet milieubeheer worden in het belang van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften verbonden die nodig zijn om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting tenminste de in aanmerking komende best beschikbare technieken worden toegepast. In artikel 8.11 lid 4 staat, dat bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels worden gesteld, met betrekking tot de wijze waarop de voor een inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden bepaald.

Op 1 april 2008 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (hierna; besluit huisvesting) in werking getreden. In dit Besluit zijn maximale emissiewaarden opgenomen waaraan de huisvesting van dieren moet voldoen.

Voor vleeskuikens geldt een maximale emissienorm van 0,045 NH₃/dierplaats per jaar.

De bestaande stallen zijn vergund en opgericht voor 1997, waardoor er op grond van artikel 4.1 een overgangstermijn geldt tot 1 januari 2010. Alleen voor stallen die voor het eerst zijn vergund en opgericht na 1 januari 1997 geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2012. Dit laatste is niet van toepassing op onderhavige inrichting. Nieuwe stallen, opgericht na 1 januari 2007 geldt geen overgangstermijn en moeten direct voldoen aan de maximale emissiewaarden uit het Besluit huisvesting.

In onderhavige situatie heeft de omschakeling van vleeskalkoenen naar vleeskuikens medio 2007 plaatsgevonden. De stallen voor vleeskuikens zijn momenteel uitgevoerd met een overig scharrelhuisvestingssysteem met mechanische ventilatie en niet-lekkend drinkstelsel. Dit systeem is bekend als VEA-systeem. De ammoniakemissie is door deze verandering afgenomen van 14.212 kg NH₃ in de vergunde situatie naar 8.160 kg NH₃/jr in de huidige situatie. Het systeem voldoet aan de IPPC-richtlijn en de Bref intensieve veehouderij (zie paragraaf 9.5), maar niet aan het Besluit huisvesting.

De wijze van huisvesting van vleeskalkoenen en vleeskuikens is vergelijkbaar. Beide diersoorten worden in scharrelschuren gehuisvest met een vlakke strooiselvloer. De drink- en voersystemen zijn eveneens vergelijkbaar. De grootste verandering die tot op heden is uitgevoerd is het aanbrengen van mechanische ventilatie ter vervanging van de natuurlijke ventilatie.

Op grond van het bovenstaande is door ons geoordeeld dat het overgangstermijn uit het Besluit huisvesting tot 1 januari 2010, ook voor onderhavige bedrijf geldt. Vanaf 1 januari 2010 moet het bedrijf voldoen aan het Besluit huisvesting. Hierdoor zal de ammoniakuitstoot verder afnemen. Er wordt in onderhavige situatie geen uitstel van deze termijn gegeven.

De heer Laarman heeft er voor gekozen om vanaf 1 januari 2010 het mixlucht-ventilatiesysteem toe te passen, beter bekend als het Imago-systeem. Dit huisvestingssysteem heeft een ammoniakemissie van 0,037 kg /dierplaats / jaar. Het systeem voldoet ruimschoots aan de maximale norm van 0,045 kg NH₃ het Besluit huisvesting.

Intern salderen

De veranderingen van vleeskalkoenen naar vleeskuikens heeft plaatsgevonden na 1 januari 2007. Daarom mag geen gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid tot intern salderen. In het MER en de milieuvergunning aanvraag was daar in eerste instantie wel vanuit gegaan. In de aanvullingen is dit aangepast.

Conclusie:

Op basis van het voorgaande is er op dit moment geen aanleiding om in de inrichting op grond van artikel 8.11 lid 3 van de Wet milieubeheer toepassing van andere emissie arme technieken te eisen. De aanpassing van de stalsystemen naar het mixluchtventilatiesysteem moeten uiterlijk 1 januari 2010 gereed zijn.

9.2.d Advies Commissie voor de mer

In het MER is kaartmateriaal opgenomen met daarop zeer kwetsbare natuurgebieden. De effecten van de verzurende en vermestende depositie zijn alleen berekend op het dichtstbijgelegen zeer kwetsbare gebied. Dit gebied is tevens een vogel- en habitatrichtlijngebied en 'nationaal park' het Dwingelerveld. De Commissie geeft in haar advies aan dat de effecten niet zijn doorgerekend op alle in de omgeving aanwezige natuurgebieden en adviseert ons om aanvulling te vragen.

Hoewel de Commissie gelijk heeft als het gaat om zorgvuldigheid van het MER ten opzichte van de vastgestelde richtlijnen, is in onderhavige situatie feitelijk sprake van een forse afname van ammoniakemissie en dus ook van de depositie op alle in de omgeving aanwezige natuur. De effecten op het belangrijkste, meest te beschermen gebied is in het MER voldoende beschreven en beoordeeld en hiermee wordt een goed beeld geschetst. Wij hebben daarom op dit punt geen aanvulling op de MER gevraagd.

Voorts staat in de vastgestelde richtlijnen dat als Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) ook een combinatie van technieken zou kunnen worden uitgewerkt. In hun advies geeft de Commissie als voorbeeld het toepassen van Imago met een luchtwasser, of een geconditioneerde luchtinlaat. In de aanvulling op de MER van 26 februari 2009 is door de aanvrager aangegeven dat dit niet is onderzocht omdat er weinig of geen concrete informatie en cijfers over combinatie-systemen voorhanden is. Uit navraag bij de heer Ellen van de Animal Sciences Group, specialist op gebied van de pluimveehouderij en tevens lid van de Commissie in deze zaak blijkt dat er inderdaad nog niet veel concrete informatie is. Het is ook nog maar de vraag of combinaties van systemen werkelijk milieuvriendelijker zijn dan de bekende systemen.

Het heeft naar onze mening geen toegevoegde waarde om hiernaar verder onderzoek te laten verrichten. Het huidige MMA is voldoende onderzocht en beschreven.

9.3 Geur

9.3.a Wet geurhinder en veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) in werking getreden. In de Wgv wordt onderscheid gemaakt tussen geurgevoelige objecten binnen of buiten de bebouwde kom, en bedrijven binnen of buiten concentratiegebieden, zoals opgenomen in de Meststoffenwet.

De gemeente De Wolden is niet gelegen in een concentratiegebied. In de Regeling geurhinder en veehouderij is voor een aantal diersoorten, waaronder pluimvee en varkens, een geuremissiefactor vastgesteld. Via een verspreidingsmodel wordt de geurbelasting op de woningen van derden en andere geurgevoelige objecten berekend. De maximaal toegestane geureenheden, zoals genoemd in artikel 3 lid 1 van de Wgv, voor geurgevoelige objecten bedragen:

- 2,0 odour units per kubieke meter lucht binnen de bebouwde kom;
- 8,0 odour units per kubieke meter lucht buiten de bebouwde kom.

Voor bedrijfswoningen gelegen bij andere veehouderijen zijn de bovengenoemde waarden niet van toepassing. Hiervoor zijn de volgende vaste afstanden van toepassing zoals genoemd in artikel 3 lid 2 van de Wgv.

- tenminste 100 meter, binnen de bebouwde kom;
- tenminste 50 meter, buiten de bebouwde kom.

Diersoorten waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld, moeten voldoen aan de vaste afstanden die zijn genoemd in artikel 4 lid 1 van de Wgv, zijnde:

- tenminste 100 meter, binnen de bebouwde kom;
- tenminste 50 meter, buiten de bebouwde kom.

De gemeente kan in een verordening bepalen dat in een deel van haar grondgebied andere waarden van toepassing zijn. Tot op heden is geen gemeentelijke verordening vastgesteld.

In de betreffende inrichting worden vleeskuikens gehouden. Voor vleeskuikens zijn geuremissiefactoren vastgesteld. Er worden geen diersoorten gehouden waarvoor een vaste afstand geldt zoals genoemd in artikel 4 lid 1 van de Wgv. De inrichting en de woningen van derden in de omgeving zijn buiten de bebouwde kom gelegen. De dichtstbijgelegen woning maakt deel uit van een andere veehouderij.

9.3.b Geurberekening

Aan de hand van gegevens over onder andere emissiepunten, gebouwhoogtes en x- en y-coördinaten wordt in het programma V-stacks-vergunningen de geurbelasting op omliggende geurgevoelige objecten berekend. In de handreiking bij het programma worden uitgangspunten en invoergegevens aangegeven.

Voor natuurlijke, horizontale of niet-vrije verticale ventilatie wordt in de handreiking een uittreesnelheid van de lucht van 0,4 m/s gehanteerd. Onlangs is duidelijk geworden dat het programma V-Stacks vergunning een ingevoerde uittreesnelheid van 0,4 m/s naar beneden af rond. Dit geeft een onderschatting van de werkelijke geurverspreiding en geurbelasting. Bovendien is gebleken dat in V-Stacks een uittreesnelheid van 1m/s de werkelijke laagste uittreesnelheid beter benadert dan de eerder geadviseerde 0,4 m/s. Dit is ook conform het verspreidingsmodel KEMA-Stacks (NNM), waar er met een ondergrens van 1,0 m/s voor de uittreesnelheid gerekend wordt. Wij sluiten aan bij het advies om 1,0 m/s te hanteren bij horizontalen en niet-vrije verticale uittree.

In de MER zijn de berekeningen uitgevoerd met een uittreesnelheid van 0,4 m/s vanwege toepassing van horizontale ventilatie. Met deze berekeningswijze kon worden voldaan aan de normen uit de Wet geurhinder en veehouderij. Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn de meest recente ontwikkelingen worden meegenomen. Het resultaat staat in tabel 9.3.1.

Tabel 9.3.1

Gevoelig object	gebied	norm in oue/m ³	Berekende belasting* in oue/m ³	Voldoet ja/nee
Tolhuisweg 1	buitengebied	8,0	9,51	nee
Tolhuisweg 3	buitengebied	8,0	7,67	ja
Achter de Broeken 1	buitengebied	8,0	8,49	nee
Achter de Broeken 3	buitengebied	8,0	5,49	ja
Achter de Broeken 5	buitengebied	8,0	4,48	ja
Achter de Broeken 9	buitengebied	8,0	2,99	ja
Voor de Broeken 9	buitengebied	8,0	2,87	ja
Munnekenweg 10	buitengebied	8,0	1,89	ja

Uit de berekening met de nieuwe uittreesnelheid van 1,0 m/s blijkt dat op twee woningen de normen van de geurbelasting worden overschreden.

Als ventilatielucht snel in hogere luchtlagen wordt gebracht, heeft dit een betere en snellere verspreiding van geur tot gevolg. Een hogere verticale uittree geeft in de meeste gevallen een lagere geurbelasting bij woningen van derden. In de oorspronkelijke aanvraag is sprake van horizontale uittree van ventilatielucht. Volgens de tekening behorende bij de vergunning worden op drie meter achter de stallen geluid- en stofscheren geplaatst. Deze schermen dragen niet bij aan een verticale uittree. Op 21 juli 2009 is de aanvraag op dit onderdeel aangepast. De stofscheren bij stal 1 en 2 worden vervangen door stofbakken met een opening aan de bovenzijde waardoor sprake is van een vrije verticale uittree.

Het resultaat van de aanpassing is in tabel 9.3.2. is weergegeven.

Tabel 9.3.2

Gevoelig object	gebied	norm in oue/m ³	Berekende belasting* in oue/m ³	Voldoet ja/nee
Tolhuisweg 1	buitengebied	8,0	5,69	ja
Tolhuisweg 3	buitengebied	8,0	4,91	ja
Achter de Broeken 1	buitengebied	8,0	6,77	ja
Achter de Broeken 3	buitengebied	8,0	4,39	ja
Achter de Broeken 5	buitengebied	8,0	3,54	ja
Achter de Broeken 9	buitengebied	8,0	2,44	ja
Voor de Broeken 9	buitengebied	8,0	2,66	ja
Munnekenweg 10	buitengebied	8,0	1,69	ja

De berekende verticale uittreesnelheid is afhankelijk van het oppervlak van de uitmonding van de kappen en de benodigde ventilatiecapaciteit. Met betrekking tot de uitvoering van de kappen zijn voorschriften bij deze vergunning opgenomen.

Aan het gestelde in artikel 3 lid 1 van de Wgv kan worden voldaan.

9.3.c Agrarische bedrijfswoning

In de omgeving van de inrichting is naast de in 9.3.b genoemde geurgevoelige objecten een woning behorende tot een andere veehouderij aanwezig. De afstand van de stallen tot deze woning moeten voldoen aan de norm genoemd in artikel 3 lid 2 van de Wgv. Tabel 9.3.3. geeft een overzicht.

Tabel 9.3.3

Woning behorend bij andere veehouderij	gebied	Afstand (meter)	Voldoet ja/nee
Munnekenweg 9	buitengebied	Circa 85 meter	ja

Gelet op het bovenstaande wordt voldaan aan de normen zoals gesteld in de Wet geurhinder en veehouderij.

9.3.d Advies Commissie voor de m.e.r.

Voordat de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) inwerking trad, moest bij de beoordeling van de milieuvergunning ook de cumulatieve geurhinder worden beoordeeld. Met het inwerking treden van de Wgv in januari 2007 is dit toetsingkader komen te vervallen en wordt slechts de individuele geurhinder die een veehouderij beoordeeld afgewogen. In het kader van een milieu effect rapportage is het wel van belang om de effecten van cumulatie van geur in beeld te brengen. Het is echter weinig zinvol om milieugevolgen in de afweging te betrekken, om daarna te moeten constateren dat de noodzakelijk geachte voorschriften niet aan het besluit kunnen worden verbonden. In dat kader is in artikel 7.35 lid 2 de grondslag voor een ruimere bevoegdheid gegeven. In lid 3 van dat artikel staat dat als de "gewone" mogelijkheden van de wettelijke regeling om de nadelige gevolgen van het te nemen besluit zoveel mogelijk te beperken of te voorkomen niet voldoende zijn, tevens alle andere voorwaarden, voorschriften en beperkingen mag opnemen die nodig zijn te bescherming van het milieu.

De berekeningen van de cumulatieve geurhinder zijn volgens de Commissie niet uitgevoerd volgens de systematiek van de Wet geurhinder en veehouderij. Voor het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) is geen berekening uitgevoerd.

Omdat essentiële informatie ontbreekt adviseert de Commissie aanvullende informatie te laten verstrekken. Het oorspronkelijke MER is aangevuld. Hierdoor is verschil in uitgangspunten en berekeningen ontstaan. De beschrijving / uitleg in de MER is niet correct en de oorzaak van de overschrijding op het perceel Achter de Broeken 10 is niet onderzocht of beoordeeld. Er is verzocht om aanvullende informatie. Deze informatie is op 22 juni 2009 binnengekomen.

Hieruit blijkt dat de geuroverbelaste situatie op de woning, Achter de Broeken 10, veroorzaakt wordt door een hoge voorgrondbelasting die wordt veroorzaakt door het naastgelegen intensieve vleeskuikenbedrijf Achter de Broeken 12. Onderhavige initiatief van de heer Laarman levert slecht een zeer kleine bijdrage aan het achtergrond niveau ter plaatse van Achter de Broeken 12. Door toepassing van het voorkeursalternatief is ten opzichte van de vergunde situatie sprake van een zeer geringe afname van de cumulatieve geurbelasting op deze woning. Op de overige woningen in de omgeving is geen sprake van overbelasting door cumulatie van geurhinder.

Verder is de cumulatie bij toepassing van het MMA berekend en is de omschrijving en uitleg van de verschillende berekeningen toegevoegd c.q. aangepast. Hieruit blijkt dat toepassing van het MMA geen positieve gevolgen heeft voor de cumulatieve geurbelasting op de overbelaste woning.

Op basis van cumulatieve geurhinder is het niet nodig gebruik te maken van artikel 7.35 van de Wet milieubeheer.

9.4 Wet luchtkwaliteit

Bij de beoordeling van een aanvraag om milieuvergunning voor een veehouderij moet de emissie van fijn stof getoetst worden aan de grenswaarden die zijn vastgelegd in Titel 5.2, luchtkwaliteitseisen, van de Wet milieubeheer (Wet luchtkwaliteit).

Het uitbreiden van de inrichting valt onder een project als genoemd in artikel 5.16 lid 2 van de Wet milieubeheer. Er zullen geen negatieve gevolgen zijn voor de luchtkwaliteit door het veranderen van de inrichting. Ten opzichte van de vergunde situatie hebben wijzigingen plaats gevonden, die een effect hebben op de luchtkwaliteit ter plaatse van de inrichting.

De toegestane jaargemiddelde concentratie bedraagt $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Daarnaast mag het aantal dagen dat de $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt overschreden niet meer zijn dan 35.

Er is een stofonderzoek bij het MER ingediend. Omdat de gegevens waarop het onderzoek is gebaseerd, achterhaald zijn, is een nieuwe berekening uitgevoerd met het programma ISL3a, versie 2009. De berekening is uitgevoerd op het dichtstbijzijnde gevoelige object Munnekenweg 9. het programma ISL3a berekend de concentratie inclusief zeezout. Over de berekende waarden mag een correctie plaatsvinden van $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en 6 overschrijdingsdagen. De gecorrigeerde resultaten zijn weergegeven in tabel 9.4.a.

Tabel 9.4.a

Gevoelig object	Jaargemiddelde concentratie	Overschrijdingsdagen	Voldoet Ja /nee
Munnekenweg 9	22,4	18,9	ja

De berekening is uitgevoerd zonder de geplande stofkappen. Volgens het door Caubergh-Huijgen uitgevoerde stofonderzoek, dat behoort bij het MER is door het plaatsen van stofkappen een de reductie van circa 20% te verwachten.

Uit de berekening blijkt dat aan de normen uit de Wet luchtkwaliteit kan worden voldaan.

9.5 IPPC-richtlijn

9.5.a Beoordeling BBT

De eisen in de milieuvergunning moeten gebaseerd worden op de toepassing van BBT. Wat BBT is, wordt vastgesteld op grond van de individuele bedrijfssituatie. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal overwegingen genoemd in art 5.a.1 van het Ivb (gebaseerd op bijlage IV van de IPPC-richtlijn). In het tweede lid onder a, worden de door de Commissie van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakte BBT-referentiedocumenten (hierna: BREF) genoemd. Voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen is er een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry, juli 2003). Op 30 juli 2007 heeft het ministerie van VROM de "oplegnotitie" bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij vastgesteld. Hierin worden het toepassingsgebied (reikwijdte en inhoud) van de BREF en de relatie tussen de BREF en de relevante Nederlandse regelgeving beschreven. De oplegnotitie moet in samenhang met de BREF worden gelezen. Met de toepassing van de BREF is tevens rekening gehouden met de oplegnotitie.

De BREF gaat in op de volgende activiteiten:

- management van het bedrijf, goede bedrijfsvoering;
- waterbesparing;
- energiebesparing;
- huisvesting vee;
- bereiding van voer en voedingsstrategie;
- verzamelen en opslaan van mest;
- verwerking van mest binnen de inrichting;
- uitrijden van mest.

a. *management van het bedrijf, goede bedrijfsvoering*

Volgens de BREF is goede bedrijfsvoering bij intensieve varkens- of pluimveehouderijen een essentieel onderdeel van de beste beschikbare technieken. Dit omvat onder andere de verplichting een boekhouding bij te houden van water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte mest. Daarnaast is een goede planning van activiteiten op het bedrijf en scholing voor medewerkers van belang.

b. *waterbesparing*

In de pluimveehouderij wordt water gebruikt voor schoonmaakactiviteiten en voor het drinken van de dieren. Reductie van het drinkwaterverbruik wordt niet realistisch geacht. Bij activiteiten waarbij water wordt gebruikt, houdt BBT in dat het waterverbruik wordt verminderd door al het onderstaande te doen:

- het schoonmaken van stallen en materieel met hoge drukreinigers na iedere productiecyclus of ronde;
- het regelmatig ijkken van de drinkwaterinstallatie om verspilling te voorkomen;
- het meten en bijhouden van het watergebruik;
- het opsporen en repareren van lekken.

Het meeste water wordt gebruikt als drinkwater voor de vleeskuikens. Er wordt gebruik gemaakt van een niet lekkend drinksysteem met opvangbakjes onder de drinkwaternippels. Schoonmaken van de stallen gebeurt met een hoge drukreiniger. In de vergunning zullen voorschriften worden opgenomen omtrent registratie van het gebruik en onderhoud van de installatie. Met deze maatregelen wordt voldaan aan BBT.

c. *energieverbruik*

De informatie in de BREF over het energieverbruik in de pluimveehouderij spitst zich vooral toe op de verwarming en ventilatie van de huisvesting. In deze pluimveehouderij wordt energie verbruikt ten behoeve van verwarming, verlichting, ventilatie en beluchting. BBT in dit kader is het verminderen van het energieverbruik door een goede landbouwpraktijk toe te passen, te beginnen met de stalrichting en door stallen en materieel op de juiste manier te gebruiken en te onderhouden. Binnen de normale bedrijfsvoering zijn er allerlei maatregelen mogelijk om de energiebehoefte te verminderen. In het centrale gedeelte van het document staan tal van mogelijkheden vermeld. Hieronder worden enkele specifieke BBT-maatregelen genoemd.

BBT voor pluimveestallen houdt in dat tenminste de onderstaande maatregelen worden getroffen om het energieverbruik te verminderen:

- het isoleren van de gebouwen in gebieden met lage omgevingstemperaturen (K-waarde 0,4 W/m²/°C of hoger);
- het optimaliseren van het ontwerp van het ventilatiesysteem in iedere stal om te zorgen voor een goede temperatuurbeheersing en minimale ventilatiegraad in de winter;
- het voorkomen van weerstand in ventilatiesystemen door frequente inspectie en reiniging van leidingen en ventilatoren;
- het gebruiken van energiezuinige verlichting.

Uit de aanvraag blijkt dat de volgende maatregelen zijn of worden getroffen:

1. Isolatie van muren en dak van de stallen;
2. De stallen zijn voorzien van computergestuurde lengteventilatiesysteem met frequentieregelaar die continue de frequentie afstemt op de feitelijke ventilatiebehoefte.
3. Verwarming van de stallen wordt automatisch afgestemd naar behoefte.
4. Er wordt gebruik gemaakt van TL-verlichting in de bestaande stallen en in de nieuwe stal wordt hoog frequente TL verlichting toegepast.

Geconcludeerd kan worden dat met deze maatregelen de huidige stand der techniek wordt toegepast en dus voldoet aan BBT. Er zijn voorschriften ten behoeve van vervanging, registratie en onderhoud in de vergunning opgenomen.

d. huisvesting

De traditionele huisvesting in de intensieve vleeskuikenproductie is een eenvoudig, gesloten, betonnen of houten gebouw, met daglicht toetreding of kunstverlichting. Meestal worden de stallen mechanisch geventileerd, maar er kan ook sprake zijn van een natuurlijke ventilatie met openingen met jaloezie-achtige ventilatiegordijnen. De mestkuikens worden gewoonlijk gehouden op strooisel, dat verspreid is over het hele vloeroppervlak van de stal. De mest wordt aan het einde van iedere mestrondte verwijderd. Bij mestkuikens is de bezettingsdichtheid gewoonlijk 18 tot 24 stuks per m². Nieuwe wetgeving op het gebied van dierenwelzijn zal naar verwachting grenzen stellen aan de maximale bezettingsdichtheid voor mestkuikens. In onderhavige situatie zal direct voldaan worden aan de welzijnseisen die naar verwachting in 2012 gaan gelden.

Om de ammoniakuitstoot vanuit de stallen te verminderen, moet worden voorkomen dat het strooisel nat wordt. Met het oog daarop is het VEA-systeem ontworpen waarbij aandacht is besteed aan de isolatie van het gebouw, het drinkstelsel, met opvangbakjes onder de nippels ter voorkoming van morsen en het gebruik van houtkrullen/zaagsel. De uitstoot bleek echter even hoog te zijn als bij het traditionele huisvestingssysteem. Ten aanzien van de huisvesting van mestkuikens is besloten dat de volgende systemen op grond van de Bref BBT zijn:

- een natuurlijk geventileerde stal met een volledige strooiselvloer en voorzien van niet-lekkende drinksystemen;
- een goed geïsoleerde, mechanisch geventileerde stal met een volledige strooiselvloer en voorzien van niet-lekkende drinksystemen (VEA-systeem).

Het huisvestingssysteem dat op dit moment wordt toegepast voldoet aan de eisen van het VEA-systeem.

Voor diercategorie E 5 Vleeskuikens doet zich de bijzondere omstandigheid voor dat alle systemen een minstens even lage ammoniakemissie hebben als de systemen die BBT zijn volgens de Bref. Er wordt voldaan aan de Bref als wordt voldaan aan het VEA-systeem. In Nederland is gekozen voor een strengere eis, maar de systemen hiervoor zijn nog niet erg lang beschikbaar. Deze eis is vastgelegd in het Besluit huisvesting. Dit is behandeld in paragraaf 9.1.d van deze beschikking.

e t/m h, voer en mest

Op grond van art. 32 en 33 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet zijn veehouderijen in Nederland verplicht veevoer en mest te registreren. Dit aspect komt in deze beschikking niet verder aan de orde.

Er wordt op bedrijfsniveau geen mest verwerkt of bewerkt.

Nadat de kuikens zijn afgevoerd, wordt de mest uit de stallen in principe direct afgevoerd. Als de mest niet direct wordt afgevoerd, wordt deze tijdelijk, maar ten hoogste 14 dagen per jaar, op de mestplaats opgeslagen en afgedekt met een zeil. Hiermee wordt voldaan aan het gestelde in de IPPC richtlijn.

Er wordt gebruik gemaakt van een niet-lekkend drinkstelsel, maar toch kan het voorkomen dat natte plekken ontstaan in een stal. Het gaat om zeer beperkte hoeveelheden (maximaal 5 m³). Het natte strooisel wordt dan verwijderd en maximaal gedurende die ronde opgeslagen op de mestplaats en afgedekt met een zeil. De getroffen voorziening wordt voor deze opslag voldoende geacht.

Er zijn voorschriften met betrekking tot de opslag van pluimveemest bij deze vergunning opgenomen.

9.5.a Wav artikel 3.3

Voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen moet op grond van artikel 3, lid 3 van de Wet ammoniak en veehouderij gekeken worden of vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden voorschriften moeten worden gesteld die verder gaan dan het toepassen van de beste beschikbare technieken.

Om te bepalen of verdergaande voorschriften nodig zijn, heeft het Ministerie van VROM op 25 juni 2007 een Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij (hierna : beleidslijn) vastgesteld. Deze beleidslijn geeft een generieke invulling van artikel 3, lid 3 van de Wav. Het is niet verplicht om deze beleidslijn te gebruiken. Het bevoegd gezag moet echter wel altijd motiveren waarom in de betreffende situatie met BBT kan worden volstaan of waarom juist strengere emissie-eisen noodzakelijk zijn.

Ten aanzien van uitbreiding van een IPPC-veehouderij geldt de volgende beleidslijn:

- Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar.
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie. Dit wordt aangeduid als >BBT (= strenger dan BBT).
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd. Dit wordt aangeduid als >>BBT (= veel strenger dan BBT).

Het uitgangspunt van de beoordeling is altijd de vergunde situatie. De vergunde dieren x BBT in kg bepaalt de bestaande rechten. BBT is gelijk aan de maximale emissienorm uit het Besluit huisvesting.

Voor vleeskuikens is de norm uit het Besluit huisvesting 0,045 kg NH₃. Het emissieplafond van onderhavige bedrijf is 132.000x0,045 = 5.940 kg NH₃.

Door het toepassen van het Imago-systeem is de werkelijke emissie 132.000 x 0,037 = 4.884 kg NH₃. De emissie is lager dan 5.000 kg NH₃ waardoor toepassen van strengere emissie eisen niet noodzakelijk is.

9.6 Habitat- en vogelrichtlijn

Op 1150 meter van het bedrijf is het vogel- en habitatrichtlijn gebied 'nationaal park' het Dwingelerveld' gelegen. Het betreft hier een zogenaamd gecombineerd habitat- en vogelrichtlijn gebied.

De habitattoets dient in het kader van de Nbw-vergunning uitgevoerd te worden. Het bevoegd gezag is de provincie Drenthe. In de MER is ook de invloed van de inrichting op het betreffende gebied beschreven. De MER is ook voor advies bij de provincie Drenthe neergelegd. Er zijn van de provincie Drenthe geen adviezen naar aanleiding van de MER binnengekomen. Er is een aanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet ingediend. In het kader van deze procedure wordt derhalve geen habitattoets uitgevoerd.

9.7 Bodem

Voor de beoordeling van het onderdeel bodem is gebruikgemaakt van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). In de NRB zijn specifieke bodembedreigende activiteiten beschreven waarbij steeds de gewenste beschermende maatregelen en voorzieningen zijn aangegeven. De activiteiten in deze aanvraag die bedreigend kunnen zijn voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater zijn onder meer opslag van dieselolie en mest in en buiten de stallen. Uitgangspunt van het nationale bodembeleid is dat bodemrisico's van bedrijfsmatige activiteiten door doelmatige maatregelen en voorzieningen zoveel mogelijk tot een verwaarloosbaar risico beperkt moet worden. In de vergunning zijn die voorschriften opgenomen die volgens de systematiek van de NRB tot een verwaarloosbaar bodemrisico leiden.

Op het perceel is de nulsituatie niet vastgelegd. Het betreft hier een bestaande pluimveehouderij. Aansluitend bij het Activiteitenbesluit wordt voor deze inrichting geen nulsituatie geëist. Wel wordt in de voorschriften opgenomen dat bij het beëindigen van een activiteit een eindsituatieonderzoek moet plaatsvinden. Uitgangspunt voor de eindsituatie zal dan niet de vastgelegde nulsituatie zijn, maar de achtergrondswaarden uit het Besluit bodemkwaliteit.

9.8 Geluid

9.8.a algemeen

Bij de beoordeling van de geluidbelasting van omliggende geluidgevoelige objecten kan onderscheid gemaakt worden in de geluidemissie ten gevolge van activiteiten binnen de inrichting en in de geluidemissie ten gevolge van verkeer van en naar de inrichting, voor zover dit niet is opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Bij de beoordeling van de geluidbelasting door de inrichting is uitgegaan van het gestelde in de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998" (hierna te noemen: de handreiking). De handreiking adviseert bij vergunningverlening voor het normeren van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$) uit te gaan van de voor de betreffende woonomgeving vastgestelde richtwaarde.

9.8.b langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$)

De betreffende inrichting is gelegen in het buitengebied. De omgeving kan worden getypeerd als landelijke omgeving. In de handreiking wordt voor dit type omgeving waarden van 40, 35 en 30 dB(A) aanbevolen als richtwaarde voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. In de handreiking wordt gesteld dat overschrijding van de richtwaarden mogelijk is tot het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Een overschrijding van het referentieniveau dient te worden voorkomen.

Bij de MER is een akoestisch rapport ingeleverd, uitgevoerd door Van Westreenen adviseurs met kenmerk 1080-LA Rapport 01 Wm van 6 juni 2008 en de aanvulling daarop met kenmerk 1080-LA Rapport 02 MER d.d 9 oktober 2008. Onderzocht is de vergunde geluidbelasting, de huidige geluidbelasting, de geluidsbelasting bij uitvoering van het voorkeursalternatief en het Meest Milieuvriendelijke Alternatief. In het laatst genoemde rapport zijn de berekende niveau's samengevat in een tabel.

De beschrijving van het voorkeursalternatief komt overeen met de gevraagde situatie. De wijziging van de stofkappen achter de stal heeft geen nadelige invloed op de geluidsbelasting.

Uit het onderzoek blijkt dat op de woningen van derden aan de richtwaarden voor een landelijke omgeving kan worden voldaan.

9.8.c Maximale geluidsniveau's

Voorts, zo stelt de handreiking, dient gestreefd te worden naar het voorkomen van incidentele verhogingen van het geluidniveau groter dan 10 dB(A) ten opzichte van het $L_{A,r,LT}$. Als grenswaarde voor het maximale geluidsniveau ($L_{A,max}$) geldt de waarde van 70, 65 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat aan de maximale geluidsniveau's kan worden voldaan.

9.8.d. Indirecte hinder

Voor een beoordeling van de geluidbelasting van omliggende geluidgevoelige objecten ten gevolge van verkeersbewegingen van en naar de inrichting verwijst de handreiking naar de Circulaire "geluidhinder veroorzaakt door verkeer van en naar de inrichting" van het ministerie van VROM d.d. 29 februari 1996 (hierna te noemen: de circulaire). In de circulaire wordt geadviseerd om de geluidbelasting, veroorzaakt door aan de inrichting toe te rekenen verkeersbewegingen, uitsluitend te beoordelen aan de hand van de etmaalwaarde van het bij die verkeersbewegingen horende equivalente geluidniveau en niet tevens een geluidbelasting op een bepaald moment (piekniveau). Hiertoe wordt in de circulaire geadviseerd een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde aan te houden.

Uit het akoestisch rapport blijkt dat de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden.

9.9 Externe veiligheid

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling Externe veiligheid in inrichtingen (Revi) zijn op 27 oktober 2004 in werking getreden. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. De onderhavige inrichting valt gezien de beperkte opslag aan gevaarlijke stoffen en activiteiten niet onder het Bevi.

In de inrichting worden gevaarlijke stoffen en/of schadelijke (vloeï)stoffen/ gassen in drukhouders opgeslagen en gebruikt. Om brand- en explosiegevaar te voorkomen als gevolg van de opslag en het gebruik van deze stoffen zijn voorschriften opgenomen conform de van toepassing zijnde PGS richtlijnen.

9.10 Afvalwater

Onderhavige inrichting loost bedrijfsafvalwater afkomstig van de poeliersruimte en winkel op de gemeentelijke riolering. Daarnaast wordt afvalwater afkomstig van het schoonmaken van de stallen opgeslagen in een kelder. Hemelwater wordt afgevoerd naar de sloot.

In het voorschriftenpakket behorende bij deze vergunning zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot het lozen van afvalwater.

9.11 Afvalstoffen

In de inrichting komt bedrijfsafval vrij. Het betreft onder meer papier, oud ijzer, kadavers en dierlijk- en vleesafval, restafval, kapotte TI-buizen en ander klein gevaarlijk afval. Een aantal van deze stoffen kan gezien worden als gevaarlijk afval. In het voorschriftenpakket zijn voorschriften opgenomen betreffende de wijze van opslag en afvoer van (gevaarlijke) afvalstoffen. Afgifte van gevaarlijke afvalstoffen dient plaats te vinden overeenkomstig de bepalingen van de Regeling Europese afvalstoffenwetgeving (EURAL).

9.12 Verruimde reikwijdte

9.12.a Algemeen

De verruimde reikwijdte is verankerd in de Wet milieubeheer. De verruimde reikwijdte betekent feitelijk preventie. In de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (Infomil) (hierna Handreiking) en de "Circulaire Energie in de milieuvergunning" is weergegeven hoe de verruimde reikwijdte kan worden verankerd in een milieuvergunning.

De Handreiking geeft per preventieaspect weer wanneer preventie relevant is, hiervoor zijn per preventieaspect ondergrenzen vastgesteld. Voor de aspecten vervoersmanagement, afvalpreventie worden de ondergrenzen bij onderhavige inrichting niet overschreden. Het milieueffect van de besparing zal hierdoor niet in verhouding staan tot de inspanning die moet worden geleverd. Wel zijn er in de vergunning voorschriften opgenomen met betrekking tot de registratie van de hoeveelheid afvalstoffen die vrijkomen.

Het geschatte energieverbruik is 125.000 kWh elektriciteit en 85.000 m³ gas. Zoals in paragraaf 9.5.a is omschreven, zijn allerlei beperkende maatregelen getroffen. In het voorschriftenpakket bij deze vergunning zijn voorschriften met betrekking tot vervanging van installaties en registratie opgenomen.

9.12.b Water

Voor het onderwerp 'water' zijn in de handreiking geen ondergrenzen opgenomen. De relevantie van waterbesparing is sterk afhankelijk van de lokale situatie.

Binnen de inrichting zal in de nieuwe situatie circa 6800 m³ water worden verbruikt waarvan een groot deel grondwater betreft. Het meeste water wordt gebruikt als drinkwater voor het pluimvee. Het overige is voor het schoonmaken van de stallen, de poeliersruimte en privé gebruik.

Het verbruik van water binnen de inrichting geeft geen aanleiding tot het eisen van een waterbesparingsonderzoek. In de vergunning zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot het zuinig gebruik en de registratie van water.

Het regenwater dat binnen de inrichting vrijkomt infiltreert in de bodem.

9.13 Afstemming vigerende bestemmingsplan

Artikel 8.9. en 8.10 derde lid van de Wet milieubeheer zijn met het van kracht worden van de Invoeringswet Wro per 1 juli 2008 gewijzigd. Ingevolge het gewijzigde artikel 8.9. dient het bevoegd gezag er ondermeer zorg voor te dragen dat er bij de beslissing op de aanvraag geen strijd ontstaat met regels die gelden krachtens de Wet op de ruimtelijke ordening. Op grond van het gewijzigde artikel 8.10 derde lid, kan de vergunning worden geweigerd in geval door verlening strijd zou ontstaan met een bestemming- of inpassingsplan, een beheersverordening of regels gesteld krachtens de provinciale verordening of algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 4.1. derde lid onderscheidenlijk artikel 4.3. derde lid van de Wet ruimtelijke ordening.

Het perceel heeft een agrarische bestemming met natuurwaarden en heeft een aanduiding niet-grondgebonden. De pluimveehouderij past binnen deze bestemming.

Als neventak worden onder andere pluimvee en wildproducten verwerkt en verkocht. Hiervoor is een verwerkingsruimte en winkel aanwezig met de nodige koeling. Het totale oppervlakte van gebouwen dat voor deze activiteit in gebruik wordt, is kleiner dan 60 m². De gemeente is bezig met het opstellen van beleid rondom dergelijke activiteiten in het buitengebied. De verwachting is dat een oppervlaktegrens van de totale nevenactiviteit van 60 m² wordt opgenomen.

Vooruitlopend op dit beleid is het niet noodzakelijk de onderhavige vergunning voor dit deel te weigeren.

10. Overige regelgeving

10.1 Milieuplan/Provinciale omgevingsverordening

Het gemeentelijk milieubeleid is vastgesteld in het Milieuplan 2004-2008. Er wordt gewerkt aan een nieuwe milieubeleidsplan. Totdat deze er is wordt getoetst aan het "oude" plan. De onderhavige aanvraag is niet in strijd met dit plan.

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben in februari 2005 een provinciale omgevingsverordening vastgesteld. Onderhavige inrichting is gelegen in een gebied met beperkte gebruiksmogelijkheden vanwege natuurwaarden. Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij met deze verordening rekening gehouden.

10.2 Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003

Koel- en vriesinstallaties moeten voor wat betreft het gebruik van koelmiddelen alsmede ten aanzien van de lektheid voldoen aan het gestelde in het "Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003" dan wel het "Besluit broeikasgassen Wms 2003" en de "Regeling lektheid koelinstallaties in de gebruiksfase 2006".

Deze regelgeving heeft een rechtstreekse werking. Derhalve zijn er ten aanzien van de kadaverkoeling geen voorschriften opgenomen.

12. Bestaande toestand van het milieu

Ten aanzien van de bestaande toestand van het milieu in relatie tot de inrichting kan vermeld worden, dat voor de inrichting in het verleden vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer zijn verleend. Er zijn ons geen noemenswaardige omstandigheden en/of situaties bekend, als gevolg waarvan thans sprake zou zijn van een milieuhygiënische onaanvaardbare situatie.

13. Te verwachten ontwikkelingen

Er zijn met betrekking tot de inrichting en de omgeving waarin de inrichting is gelegen geen wijzigingen te verwachten die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.

Het vorenstaande geeft geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren. De mogelijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden voorkomen dan wel tot een acceptabel niveau worden beperkt door aan de vergunning voorschriften te verbinden.

14. Evaluatie

Op grond van artikel 7.39 Wm dient het bevoegd gezag de werkelijk opgetreden milieugevolgen van de activiteit, wanneer zij is ondernomen of nadat zij is ondernomen te evalueren middels een evaluatieonderzoek.

Op grond van artikel 7.41 Wm moet aan de hand van het evaluatieonderzoek een verslag worden opgesteld. Naar aanleiding van het verslag worden op grond van artikel 7.42 Wm indien nodig aanvullende maatregelen genomen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

a. de wijze van onderzoek

Nadat de installatie is opgericht en in werking is gebracht wordt een opleveringscontrole uitgevoerd. Tijdens deze controle worden de volgende aspecten gecontroleerd:

1. is de inrichting in werking conform de vergunning;
2. voldoet de inrichting aan de bij de vergunning behorende voorschriften.

De opleveringscontrole wordt uitgevoerd door de vergunningverlener in samenwerking met een milieuhandhaver.

De volgende milieuhygiënische aspecten zullen tijdens de opleveringscontrole nader worden bekeken:

- *Ammoniak, stof- en geuremissie*

De emissie van ammoniak, stof en geur is gerelateerd aan het aantal dieren en het stalsysteem. Door middel van controle van het huisvestingssysteem en controle op diertellingen en boekhoudkundige gegevens kan inzicht verkregen worden in de ammoniak en geuremissie.

- *Geluidbelasting*

De emissie van geluid kan aan de hand van de genomen maatregelen zoals deze zijn omschreven in het akoestisch onderzoek worden gecontroleerd.

- *Energieverbruik*

Gekeken wordt of de genoemde energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd.

Het onderzoek vindt plaats aan de hand van het bijgehouden milieulogboek en de feitelijk geconstateerde bedrijfssituatie.

b. Tijdstip van het onderzoek

Naast de opleveringscontrole, die zal plaatsvinden binnen 1 jaar nadat de gehele inrichting in gebruik is genomen, worden deelcontroles op relevante onderdelen uitgevoerd.

Voor deelcontroles valt te denken aan:

- Controle tijdens de bouw en aanleg van installaties;
- Controle na in werking stellen van apparatuur;
- Controle na in gebruik name van stallen en voorzieningen

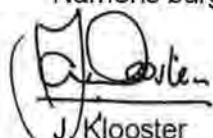
BESLUITEN:

Burgemeester en wethouders voornoemd besluiten gelet op de hiervoor genoemde overwegingen:

1. J. Laarman, Munnekenweg 11 te Ruinen, de gevraagde vergunning te verlenen;
2. dat de aanvraag en alle als zodanig gewaarmerkte bescheiden deel uitmaken van deze vergunning;
3. aan deze vergunning bijgaande, als zodanig gewaarmerkte bijlage, vermelde voorschriften te verbinden.

Zuidwolde, 23 juli 2009.

Namens burgemeester en wethouders,

J. Klooster
Afdelingshoofd VROM

1 ex. aanvrager, 1 ex. archief

- * Deze vergunning geldt voor een ieder die de inrichting drijft. Deze vergunning vervalt indien de inrichting niet binnen drie jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking gebracht.
- * Het verlenen van deze vergunning houdt niet in dat hiermee is voldaan aan de bepalingen die in andere wetten, verordeningen enzovoorts (zoals bijvoorbeeld de Woningwet, Bouwverordening, Brandveiligheidsverordening of bestemmingsplan) zijn gesteld dan wel op grond hiervan kunnen worden voorgeschreven.
- * Voor zover deze vergunning betrekking heeft op het oprichten of veranderen van een inrichting dat tevens is aan te merken als bouwen in de zin van de Woningwet, wordt de vergunning niet eerder van kracht dan de betrokken bouwvergunning is verleend.
- * In geval van ongewone voorvallen waardoor nadelige gevolgen voor het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan treft degene die de inrichting drijft onmiddellijk de maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om de gevolgen van die gebeurtenis te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken conform hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer.